

Allehelgensdag 2.november 2025
Mindegudstjeneste for døde børn

Mindegudstjeneste for døde børn – 'det er nok den gudstjeneste man allermindst ønsker sig at høre til i'. Det hørte jeg en kvinde sige, da hun så opslaget her i kirken.

Ingen kan være uenig med hende, sådan må det være – at miste sit barn, eller barnebarn, bror eller søster, nevø eller niece er noget af det værste livet kan kræve af os.

Det er helt forkert, vores børn skal leve, det er derfor vi får dem. For at elske dem, være sammen med dem og opleve livet gennem deres øjne.

Døden kan have mange årsager, fælles er, at døden ikke gør noget godt. Den efterlader os i et sandt helvede. Det er ikke døden der får os til at kæmpe for at overleve tragedien, det er altid kun livet.

Det er jeres virkelighed, at I har mistet et barn: For nogle af jer skete det endnu før barnet var født eller lige efter, -for andre var barnet større, eller det var et ungt menneske. Børn- sønner og døtre i alle aldre og stadier i livet. Vi hørte deres navne, og om dem der aldrig nåede at få et, bag hvert eneste oplæste kort og tændte lys, er der en fortælling som aldrig slutter. En sorg som bor dybt i jer og aldrig forlader jer.

Til årsskiftet – nytårsaften – har mange det svært. For nu efterlader man barnet i det gamle år, eller tiden lægger endnu et år ind i afstanden til den tid I havde sammen. Barnet forbliver den samme, mens vi bliver ældre. Prøv at vende tanken om: fra et kristent perspektiv, så er barnet foran jer, ikke bagved. I efterlader det ikke. Der findes en anden tid, tiden udenfor solsystemet. I evighedens perspektiv er livet fortsat. Tiden udenfor tiden er dér barnet er – og der hvor vi alle kommer hen. Sådan er virkeligheden for os – vi både efterlader, og efterlades, og går i møde. Lige så paradoksalt som at dyb sorg kan eksistere ved siden af stor glæde.

I er verdens salt og I er verdens lys, siger Jesus i evangelieteksten jeg læste foran alteret: et rammende og stærkt billede på, hvor afgørende betydning vi mennesker har for hinanden. Uden hinanden er vi intet. Uden børnene er det allermest tydeligt.

Børn er selve saltet og lyset i vores liv. At miste et barn er at være i mørket og tabe smagen for livet.

For hvem er man, når man ikke kan være den mor eller far, man længes så meget efter at være? Eller fortsætte med at være. Hvordan kan man

overhovedet bare leve videre, når drømmen er knust – det man levede for, revet bort?

Jesus holder os fast: I ér verdens salt og I ér verdens lys. Det er os levende han taler til – også jer som har mistet det dyrebareste I havde.

Også jer der har mistet håbet på nogensinde at blive forældre til et levedygtigt barn.

Også jer der holder ud og ér der for jeres andre børn, med mindet og sorgen som en tung sten i brystet.

Det gælder alle jer som har mistet, som savner og sørger. Uanset hvad der er sket, så sendes vi ud i livet igen, for at være salt og lys for hinanden.

Hvordan skal vi kunne være det, kan vi afvisende indvende? Når saltet har mistet sin kraft og lyset skruet ned på allerlaveste blus. Det må være andres job at være salt og lys!

Den der har mistet, har brug for lys og salt fra omgivelserne – at andres lys kan holde den svage flamme i live og minde én om, at der stadig findes glæder, skønhed og farver.

Det er desværre en kendt sandhed, at folk som sørger, ofte føler sig svigtet af omgivelserne. Folk glemmer hurtigt, hvad selv deres nærmeste må gå igennem - eller de undgår ivrigt at tale om det der skete, fordi de ikke ved hvad de så skal sige eller gøre, men bare vil 'videre', forbi den ulykkelige tid. Det er meget sårene, og med til gøre, den sørgende ensom. Sorg er ikke en tidsbegrænset tilstand, den er nærmere grænseløs, og ja, det er svært at forholde sig til, at den man kendte så godt, nu er forandret. Intet bliver helt som før.

Det bedste ville jo være, at dem omkring den sørgende selv lod sig forandre for at forblive gode venner. At de tog sig mod til at være der og tale om tabet, smerten, fortvivlelsen – det hele.

Tabet vil altid være en stor sorg, det vil aldrig ændre sig. For at klare det, må den sørgende vokse sig større – vokse sig så stor, at sorgen kan rummes sammen med alt andet.

Det tager tid. Al vækst tager tid og ingen ved præcis hvor længe, men det vil ske med tiden.

Jesus beder os ikke om at glemme eller om at komme videre – tværtimod Han beder os netop om, ikke at gemme vores sorg væk og lade som om, at alt er godt eller bare godt nok – vi skal gøre det modsatte: sorg og savn, afmagt og modløshed skal frem i lyset, hvor alle kan se det. For det er både menneskelig og et udtryk for kærlighed at sørge når den man elsker, er død.

Græd når tårerne presser på – de er fyldt med salt. Salte tårer hører til smerten og sorgen. I er fyldt med salt, og den har ikke mistet sin kraft. Tro

kun, at både I selv og mennesker har brug for det: jeres omgivelser, familie og måske også jeres andre børn. For dem er I livets salt. For dem er jeres salte tårer tegn på liv, på nærhed og oprigtighed. At størst af alt er kærligheden. Der er salt og lys i, at selv helt små liv efterlader en rungende tom plads, og at kærligheden lever selvom de forsvandt ud af vores hænder. Det er salt og lys i, at barnet ene og alene var værdifuldt og helt uerstatteligt, fordi det var elsket.

Når vi håber og tror på, at Guds kærlige nærvær greb dem, og at den kærlighed også engang vil gribe os, så bryder lyset mørket, måske kun i korte glimt, men vi mærker og ser, at lyset stadig skinner og forsøger at trænge igennem til os.

Guds virkelighed er vores – Guds evighed er vores. Engang skal vi alle samles i hans lys, hvor døden ikke findes mere.

Fred være med jer alle.